

40

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

40

~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~

Egz. Nr 2

ORGANIZACJA I DZIAŁANIE DYWIZJI WCHODZĄCEJ
W SKŁAD OGM ARMII ORAZ ORGANIZACJA
DESANTÓW TAKTYCZNYCH

Wykład

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biuletynu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid.

 44328

WARSZAWA

WRZESIEŃ

1982

40

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

44

~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~

Egz. Nr 2

ORGANIZACJA I DZIAŁANIE DYWIZJI WCHODZĄCEJ W SKŁAD OGM ARMII ORAZ ORGANIZACJA DESANTÓW TAKTYCZNYCH

Wykład

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biura Zbiorów Specjalnych
Nr ewid.

44328

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1999 roku
art. 86 ust. 2
(Dz.U. RP Nr 11 poz. 95)
.....
Podpis

~~.....~~
~~.....~~
~~.....~~

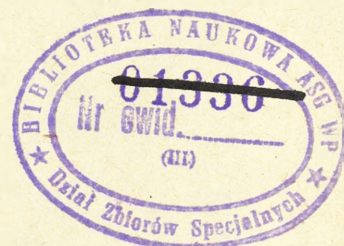
PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

Egz. nr ...

2

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY TAKTYKI OGÓLNEJ

płk dypl. Witold WOJCIK

ORGANIZACJA I DZIAŁANIE DYWIZJI WCHODZĄCEJ
W SKŁAD OGM ARMII ORAZ ORGANIZACJA DESANTOW
TAKTYCZNYCH

W Y K Ł A D

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid.

44328

OPRACOWAŁ

mjr dypl. Julian MAJ

Plan wykładu

WSTĘP

1. WARUNKI OKRESLAJĄCE POTRZEBĘ PROWADZENIA DZIAŁAŃ W GŁĘBI OPERACYJNEJ NIEPRZYJACIELA.
 2. CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW PRZECIWNIKA STANOWIĄCYCH TREŚĆ ZADAŃ OGM ARMII:
 - 2.1. Siły i środki napadu jądrowego;
 - 2.2. Składy amunicji jądrowej;
 - 2.3. Polowe stanowiska dowodzenia;
 - 2.4. Urządzenia radioelektroniczne;
 - 2.5. Środki obrony przeciwlotniczej;
 - 2.6. System logistyczny.
 3. CELE I ZADANIA OGM ORAZ WSKAZNIKI ROZMACHU DZIAŁAŃ
 4. SKŁAD I UGRUPOWANIE OGM ORAZ PRZEZNACZENIE JEGO ELEMENTÓW
 5. ORGANIZACJA DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ DCE I SZTAB OGM.
 - 5.1. Wypracowanie decyzji do działania przez dowódcę operacyjnej grupy manewrowej
 - 5.2. Organizacja współdziałania.
 6. PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ OGM.
 6. ORGANIZACJA DESANTÓW TAKTYCZNYCH W DZIAŁANIACH OPERACYJNEJ GRUPY MANEWROWEJ.
- ZAKOŃCZENIE.

WSTĘP.

Ciągle udoskonalanie techniki bojowej i zmiany w charakterze prowadzenia działań bojowych przez wojska paktu Północno-Atlantyckiego zmuszają nas do poszukiwań coraz to nowych sposobów prowadzenia walki i operacji zaczepnej. Efektem tego na obecną chwilę jest wprowadzenie nowego elementu do ugrupowania operacyjnego armii i frontu nazwanego "Operacyjną grupą manewrową". Często utożsamianego z grupami szybkimi okresu drugiej wojny światowej. Jest to niewłaściwe. OGM ma specyficzne cechy, znacznie różniącą ją od działań grup szybkich i zupełnie inne od cech działań bojowych prowadzonych przez pierwsze lub drugie rzuty. OGM przenosi bowiem działania w głąb ugrupowania operacyjnego przeciwnika, tworząc tam swoisty drugi front walki.^{1/} Nazwa tego elementu wynika z przewidywanego charakteru działań i jego składu. Po części wyjaśnia tę nazwę Leksykon Wiedzy Wojskowej, w którym zawarte jest hasło "grupa operacyjna". Jej drugie znaczenie^{2/} brzmi:

- grupa operacyjna - wydzielone siły i środki, zwykle związki taktyczne i oddziały różnych wojsk, a niekiedy i sił zbrojnych, przeznaczone do wykonania wspólnym wysiłkiem określonego zadania przeważnie operacyjnego. Struktura organizacyjna grupy operacyjnej jest doraźna, tworzy się ją tylko na okres wykonania zadania.

Dodatkowo grupa ta została nazwana "manewrową", co wynika z przewidywanego charakteru działań, opartego na ciągłym manewrze i zaskoczeniu przeciwnika. Dlatego najczęstszym sposobem walki stosowanym przez elementy ugrupowania będą działania rajdowe. Specyfika organizacji i działania operacyjnej grupy manewrowej zostanie przedstawione

^{1/} - - - - -
^{1/} Z wystąpienia gen. broni J. Kamińskiego na Konferencji Naukowej w ASG WP w dn. 4.01.82r.
^{2/} W DWW - hasło "grupa operacyjna" ma dwa znaczenia.

w dalszej części wykładu i będzie ona dotyczyła głównie dywizji pancernych i zmechanizowanej. Takie bowiem siły będą stanowić najczęściej trzon operacyjnej grupy manewrowej armii, chociaż nie wyklucza się także sił korpusu. W związku z tym dea i sztab dywizji będą organizatorami walki i będą odpowiadać za jej przebieg. W przypadku jednak skrajnie ograniczonego czasu pracy nad organizacją wejścia i działania OGM może przeprowadzić dea i sztab armii,^{1/} wówczas dea i sztab dywizji będzie spełniał rolę wykonawczą, odpowiadając w głównej mierze za przebieg działań w głębi. Rozwiązanie to będzie jednak rzadziej stosowane ze względu na ograniczone możliwości sztabu armii oraz konieczność podejmowania decyzji w skali operacyjnej. Dlatego bardziej typowym rozwiązaniem będzie wypracowanie decyzji do działania OGM przez deę i sztab, na podstawie otrzymanego zadania ze sztabu armii. Zanim jednak przejdziemy do zasadniczej treści tego wykładu, to w następnym rozdziale postaramy się uzasadnić potrzebę i konieczność organizowania działań w głębi operacyjnej przeciwnika na taką skalę.

^{1/} -----
Takie rozwiązanie zastosował ćwiczący sztab A w ćwiczeniu szkieletowym III Kursów i PSOS w ubiegłym roku akademickim.

1. WARUNKI OKRESIAJĄCE POTRZEBĘ PROWADZENIA DZIAŁAŃ W GŁĘBI OPERACYJNEJ NIEPRZYJACIELA

Operacyjna grupa manewrowa - jako element ugrupowania operacyjnego nie jest tworem opartym na intuicji, odczuciach ludzi nie popartych głębszymi badaniami i rzetelną motywacją lub też arbitralnym wyrokiem.

Do warunków, które w zasadniczy sposób wpłynęły na potrzebę tworzenia /powstania/ OGM oraz zostały uwzględnione przy organizacji i prowadzeniu działań można zaliczyć:

- nieustannie pogłębiające się nie tylko zmiany ilościowe w siłach zbrojnych, lecz przede wszystkim ich przeobrażenia jakościowe, zwłaszcza w zakresie zwiększenia możliwości wykrycia celności i siły ogniowego rażenia, manewrowości, możliwości uderzeniowych na lądzie, w powietrzu i eterze;
- doskonalenie systemów zabezpieczenia operacyjnego i bojowego działań wojsk;
- zmniejszanie się gęstości wojsk na 1 km frontu, zwłaszcza w głębi operacyjnej;
- następowanie niezwykle gwałtownych zmian w sytuacjach operacyjno-taktycznych;
- powstawanie wybitnie nierównomiernego zarysu frontu, a także szeregu ognisk walk i bitew, zwłaszcza jeśli się uwzględni aglomeracje miejskie i specyfikę oraz właściwości ZTDW;
- powstawanie w naturalny sposób luk w ugrupowaniu walczących wojsk tak niezbędnych dla zorganizowanego przenikania w głąb ugrupowania przeciwnika.

Działania zaczepne będą się przeplatały z działaniami obronnymi i odwrotnie. Przewagę będzie uzyskiwać ta strona, która lepiej, skuteczniej i sprawniej będzie działać uprzedzając przeciwnika

w jego zamiarach. Szczególnego znaczenia nabierać będzie przenoszenie wysiłków w głąb ugrupowania operacyjnego przeciwnika, aby zapewnić skuteczną dezorganizację jego systemu dowodzenia i zaopatrywania, niszczenia środków napadu jądrowego, opanowywania lotniak oraz paraliżowania swobody manewru.

Czynnikami determinującymi konieczność przenoszenia działań w głąb ugrupowania operacyjnego nieprzyjaciela jest wiele, a oto najważniejsze z nich:

- w czasie prowadzenia operacji z użyciem środków konwencjonalnych należy się liczyć z koniecznością przejścia do wojny jądrowej, zachodzi więc potrzeba zorganizowanego i nieustannego niszczenia potencjału nuklearnego przeciwnika, a także niszczenia ocalałych jego środków jądrowych i opanowywania innych ważnych obiektów;
- w głębi operacyjnej nieprzyjaciela rozmieszczone są najważniejsze obiekty systemu jego obrony, stanowiące o sile i możliwościach jego walczących wojsk. Ich zniszczenie lub opanowanie warunkować będzie możliwości rozwijania w szybkim tempie operacji zaczepnej przez główne siły frontu i armii;
- najważniejszą przeszkodą w skutecznym działaniu lotnictwa, w tym osłaniającego od uderzeń z powietrza główne zgrupowanie uderzeniowe i wspierającego ich działania zaczepne, będzie system OPL nieprzyjaciela. Dlatego też konieczne jest "przekamykanie" obrony przeciwlotniczej przeciwnika i wzbranianie jej odtwarzania jako systemu.

Wyszczególnione czynniki zmuszają do działania, które zapewni taktyczną i operacyjną opłacalność, stwarzają potrzebę organizowania ugrupowań bojowych o różnej strukturze, zdolnych do samodzielnego wykazywania zdecydowanych uderzeń ogniem i wojskami w wymiarze lądowym i powietrznym oraz prowadzenia działań w oderwaniu od sił głównych zwłaszcza w ścisłym współdziałaniu z różnego rodzaju desantami powietrznymi.

Sytuacja ciągłego zagrożenia użyciem broni masowego rażenia, może się w każdej chwili przerodzić w działania z jej użyciem. Po obustronnych uderzeniach jądrowych powstawać będą ogromne zniszczenia i przestrzenie, na których nie będą prowadzone normalne działania bojowe. Łuki i odsłonięte skrzydła wojsk walczących w ugrupowaniu taktycznym i operacyjnym, sprzyjać będą przeniesieniu działań w głąb ugrupowania operacyjnego przeciwnika, celem jak najszybszego i racjonalnego wykorzystania skutków własnych uderzeń jądrowych, poprzez niszczenie osłających sił i środków oraz niedopuszczenie do odtwarzania ich zdolności bojowych.

W warunkach współczesnych operacji /wszechogarniających, przestrzennych, wielowymiarowych i raketowo-jądrowych/ rolę tę może spełniać OGM, jako element ugrupowania operacyjnego armii zdolny do przeniesienia działań bojowych w głąb ugrupowania operacyjnego przeciwnika i wykorzystania skutków własnych uderzeń jądrowych.

2. CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW PRZECIWNIKA STANOWIĄCYCH TREŚĆ ZADAŃ OGM ARMII.

Na kierunku działania OGM w ugrupowaniu operacyjnym i bojowym przeciwnika będzie rozmieszczonych bardzo wiele i różnorodnych obiektów. Przedmiotem działań OGM będą jednak te, które spełniają najważniejszą rolę w działaniach przeciwnika, gdyż na niszczenie czy obezwładnienie wszystkich napotkanych OGM nie będzie miało możliwości.

Obiektami tymi mogą być:

- stałe, przywiązane do danego miejsca, których położenie nie ulega zmianie, np.: stacjonarne bazy pocisków raketowych, składy amunicji specjalnej i konwencjonalnej, uzbrojenie, mps, lotnictwa, stacjonarne posterunki radiolokacyjne, węzły komunikacyjne itp.;

- ruchome, posiadające zdolność zmiany swego miejsca położenia
np.: punkty dowodzenia, oddziały i pododdziały wojskowe.

W zależności od wymiarów, zajmowanej powierzchni terenu i układu przestrzennego obiekty można podzielić na punktowe /wyrzutnie raketowe na SS, posterunki radiolokacyjne, mosty, stacje energetyczne itp., powierzchniowe /obejmujące od kilku do kilkudziesięciu elementów wzajemnie powiązanych ale znajdujących się jednocześnie w pewnej odległości od siebie /np. drt, SD itp./ i liniowe - kolumny pojazdów, transport kolejowy, pasy startowe itp. Ponieważ nie sposób w jednym wykładzie dokonać charakterystyki wszystkich obiektów przeciwnika w dalszej części zostaną scharakteryzowane najważniejsze grupy obiektów występujące w pasie wykonywania operacji zaczepnych przez armię.

2.1. Siły i środki napadu jądrowego

Pociągi raketowe "LANCE" zaliczane są do środków taktyczno-operacyjnych i stanowią główną siłę ogniową wyższych związków taktycznych sił lądowych państw NATO.

Wyrzutnie te są zorganizowane w dywizjony rozwijane w odległości 20-30 km od przedniego skraju w rejonie 8-12 x 6-10 km. Obrazuje schemat Nr 1. Czas przejścia baterii z położenia marszowego w bojowe i odpalenie pocisku - 10 min. Czas przebywania wyrzutni na stanowisku startowym 18-20 min. Do najbardziej wrażliwych na zniszczenie elementów dywizjonu należą: wyrzutnie raketowe, punkty kontrolno-obliczeniowe i sekcje kierowania ogniem baterii.

Uszkodzenie lub zniszczenie wymienionych elementów można dokonać najprostszymi środkami bronią strzelecką, granatami ręcznymi i przeciwpancernymi, materiałem wybuchowym lub środkami zapalającymi. Ochrona i obrona realizowana może być siłami własnymi, pododdziałami piechoty lub żandarmami. Siły te ocenia się na 9-12 plutonów.

Pociiski rakietyowe "PERSHING" uważane za główną siłę ogniową związków operacyjnych państw NATO. Występują w składzie sił lądowych Stanów Zjednoczonych stacjonujących w RFN, a także w siłach powietrznych RFN. Wyrzutnie te rozwijane dywizjonami lub bateriami w pasie operacji grupy armii /GA/ w odległości ¹⁰⁰⁻²⁰⁰ 80-160 km od przedniego skraju. Dywizjon zajmuje rejon 50-60 x 50 km, bateria 6-8 x 8 km, odległości między bateriami 25-30 km wzdłuż i 25-30 km w głąb. Podstawowy sprzęt zamontowany jest na samobieżnych środkach transportu. Elementami wrażliwymi na zniszczenie, z uwagi na różnorodność i funkcjonowanie sprzętu są: transportery główne ze stacją kontrolno-pomiarową, stacje łączności, anteny. Ochrona i obrona może być realizowana przez siły własne lub wydzielane ze składu wojsk rozmieszczonych w pobliżu i zandarmerią. Siły te ocenia się na ok. 6-8 plutonów.

2.2. Składy amunicji jądrowej

Składy te dzielą się ogólnie na dwa rodzaje: magazyny typu polowego - podporządkowane walczącym wojskom oraz typu stałego, w których przekazywane są rezerwy pozostające w dyspozycji centralnych władz wojskowych. W warunkach działań wojennych składy amunicji specjalnej są rozmieszczone w odległości 4-5 km od SS wyrzutni.

Rozróżnia się składy:

- typu "Z" - przeznaczone do składowania rezerwowych zapasów t.j. poza strefę działań bojowych. Stanowią kompleks różnych ~~schronów~~ ^{schronów} specjalnych typu podziemnego, półpodziemnego i naziemnego oraz urządzeń technicznych, warsztatów itp. Zajmuje powierzchnię do 12 km². Schrony amunicji specjalnej mają wymiary 20x10 do 20-35 m odległość między schronami 30-60m.

- typu "S" - przeznaczone do utrzymania rezerwowych zapasów broni jądrowej niezbędnych do uzupełnienia amunicji w punktach zaopatrywania /przy jednostkach/. W składach tych znajduje się 7-10 i więcej schronów z amunicją jądrową oraz warsztaty i inne urządzenia.

- typu "A" - składy taktycznych zapasów pocisków "HJ", "LANCE" oraz haubice 203,2mm i 155mm rozmieszczone w rejonach ześrodkowania /rozwinięcia/ pododdziałów raketowych i artylerii.

- typu "F" i "FF" - stanowią zapasy pocisków "Nike Hercules" i "Hawk" rozmieszczone w rejonach SS.

Składy należą do obiektów trudnych do zniszczenia lub uszkodzenia. Ochrona organizowana jest wg ogólnych zasad jakie stosuje się dla zabezpieczenia obiektów wojskowych.

2.3. Bolewe stanowiska dowodzenia

Organizowane są na okres działań bojowych w celu zapewnienia stałej i wysokiej gotowości bojowej wojsk, szybkiego przekazywania rozkazów, ciągłości współdziałania oraz kierowania środkami walki. Na szczeblach taktycznych i operacyjnych organizuje się główne, zapasowe, wysunięte i kwatermistrzowskie stanowiska dowodzenia. Urządzane są w miejscach zapewniających dobre warunki maskowania oraz ukrycia przed obserwacją naziemną i powietrzną. Zasadniczym elementem głównego SD jest tzw. grupa operacyjna, w której skład wchodzi: centrum dowodzenia wojskami, grupy oficerów lotnictwa, rodzajów wojsk i służb organów zaopatrywania oraz siły ochrony i obrony. Poszczególne elementy stanowisk dowodzenia najkorzystniej jest niszczyć w czasie ich przenieszenia do nowych rejonów, wykonując zasadzki i napady. Siły ochrony i obrony stanowią etatowe pododdziały ochrony i obrony sztabu, pododdział żandarmerii, a w wypadkach szczególnych także pododdziały liniowe.

2.4. Urządzenie radiotelegraficzne

Stanowią niezzerwalny element nowoczesnych systemów dowodzenia wojskami oraz kierowania środkami walki i dlatego w większości wypadków będą rozmieszczane w pobliżu SD.

Najbardziej typowymi do niszczenia lub opanowywania mogą być: obiekty radiolokacyjne i radionawigacyjne, środki rozpoznania i przeciwdziałania radioelektronicznego, środki łączności radiowej i radioliniowej. Wszystkie te środki ze względu na skomplikowaną budowę, są bardzo czułe na wszelkie uszkodzenia.

2.5. Środki obrony przeciwlotniczej

Są to "HAWK" i "NIKE" - zorganizowane w dwa rodzaje dywizjonów: polowy - przeznaczony do osłony obiektów ruchomych i stacjonarne - osłaniające ważne obiekty stałe. Różnice między obydwoimi rodzajami dywizjonów wyrażają się w stanach etatowych ludzi, środków i rodzaju sprzętu.

Różnorodność i wzajemne powiązanie sprzętu, a także ich stosunkowo niewielkie stany osobowe, powodują znaczną wrażliwość na niszczenie najprostszymi środkami walki. Szczególnie czułymi elementami są: transportery głowic, centrale kierowania ogniem, radiostacje, stacje radiolokacyjne oraz składy pocisków.

2.6. System logistyczny

Jest on szczególnie możliwy na oddziaływanie ze strony oddziałów i pododdziałów prowadzących działania rajdowe. Zwalczenie poszczególnych części składowych tego systemu doprowadza do zakłócenia dowozu i zaopatrzenia wojsk w amunicję i środki materiałowe, a tym samym obniża ich wartość bojową. W pierwszej kolejności należy niszczyć lub opanowywać składy MPS i amunicji. Opanowanie w wielu wypadkach umożliwi uzupełnienie zaopatrzenia OGM.

Oprócz przedstawionych obiektów, OGM i jej oddziały /pododdziały/ na kierunkach działań, mogą napotkać i być zmuszone do niszczenia, omijania, unieszkodliwiania lub opanowywania różnych innych obiektów, chociażby typu inżynieryjno-saperskiego jak zapory i pola minowe, zawały, umocnienia fortyfikacyjne i rowy przeciwozołgowe. Sposób działania OGM w każdym wypadku będzie zależał od treści otrzymanego zadania ostatecznego celu działania oraz możliwości bojowych grupy.

3. CEL I ZADANIA OGM ORAZ WSKAZNIKI ROZMACHU DZIAŁAŃ

O konieczności i potrzebie tworzenia OGM była już mowa, została ona usasadniona głównie obiektywnymi warunkami i przewidywanymi zjawiskami przyszłej wojny. Stąd też wynika, że działanie OGM organizowane jest z określonym celem i do wykonania konkretnych zadań. Ogólnie cel działania OGM można sformułować jako przeniesienie działań w przestrzeń operacyjną nieprzyjaciela i poprzez prowadzenie wysokomanewrowych działań w głębi naruszenie i osłabienie potencjału raketowo-jądrowego i ogniowo-uderzeniowego, a tym samym stworzenie warunków siłom głównym armii do pomyslnego rozwijania operacji zaczepnej w wysokim tempie, przy jak najmniejszych stratach. Oczywiście cel ten w każdej sytuacji będzie konkretyzowany i precyzowany stosownie do niej, gdyż uzależniony on jest od:

- celu i zadania armii;
- sytuacji operacyjnej, położenia wojsk i ugrupowania operacyjnego przeciwnika;
- składu organizacyjnego OGM;
- możliwości zabezpieczenia działań OGM podczas wchodzenia do działania w głębi;
- właściwości taktyczno-operacyjnych kierunku.

Każdorazowo jednak działania tej grupy musi być podporządkowane zamiarowi działań armii i wykonywać zadanie na korzyść sił głównych armii. Aby przedstawiony cel działania mógł być jednoznacznie rozumiany, należy wyjaśnić co kryje się pod pojęciem "prowadzenie zaskakujących i wysokomanewrowych działań w głębi". Chodzi tu o to, aby OGM jak najszybciej oderwała się od sił głównych armii i swymi elementami ugrupowania bojowego wykonywała zadanie w głębi operacyjnej, stosując głównie działania rajdowe. Niszcząc /obezwładniać/ równocześnie kilka obiektów przeciwnika, dążyć do opanowywania coraz to nowych

rubieży i rejonów wykorzystując pełne zaskoczenie poprzez niespodziewane, co do miejsca i czasu, uderzenia ogniem i wojskami.

Stąd też wynikają konkretne zadania jakie może wykonywać OGM w głębi, mianowicie:

- niszczenie środków napadu jądrowego, składów amunicji jądrowej i opanowywanie węzłów min jądrowych;
- niszczenie SD, sił i środków wojny elektronicznej;
- paraliżowanie manewru i rozbijanie odwodów przeciwnika;
- niszczenie systemu OPL, składów i urządzeń logistycznych;
- udaremnianie prób nieprzyjaciela mających na celu ustabilizowanie frontu na pośrednich rubieżach obrony;
- uniemożliwianie realizacji przedsięwzięć mobilizacyjnych i związanych z odtwarzaniem zdolności bojowej wojsk;
- opanowywanie lotnisk, lądowisk i ważnych z punktu widzenia taktyczno-operacyjnego rubieży, rejonów i obiektów;
- opanowywanie rejonów i rubieży zapewniających siłom głównym armii wykonywanie kolejnych zadań.

Mogą również wynikać inne zadania np.: opanowanie wspólnie z desantem powietrznym przepraw na szerokich przeszkodach wodnych i ich utrzymanie do czasu podejścia sił głównych armii. W toku operacji zaczepnej armii i frontu treść poszczególnych zadań może być udokładniona; mogą wynikać inne, nowe zadania, których bezzwłoczne wykonanie przez część sił lub siły główne OGM będzie warunkować realizację ogólnego zadania wykonywanego przez armię.

W związku z tym, że wykonywanie przez OGM wymienionych zadań mieścić się będzie w granicach zadania bliższego i zadania dalszego armii oraz ze względu na konieczność utrzymywania ciągłego współdziałania z siłami głównymi, głębokość zadań OGM powinna być ograniczona głębokością zadań armii. Jednak dla zachowania warunków do wykonania dalszych zadań przez OGM jej główne siły opanowują rejon

sięgającej poza rubież zadania bliższego i dalszego armii, na głębokość dobowego wysiłku tj. 80-100 km.

Z tego wynika, że OGM należy stawiać zadanie bliższe i zadanie dalsze. Treść poszczególnych zadań, jak już wspomniano, dotyczy będzie obiektów położonych w różnych miejscach /rejonach/ pasa natarcia armii, wobec czego oddziały OGM będą musiały działać również w całym pasie natarcia armii. Pasów działania OGM, jak i jej elementom, nie wyznacza się, określa się jedynie kierunek /kierunki/ działania.

Wskaźniki rozmachu działania OGM armii będą następujące:

- szerokość pasa działania równa z szerokością natarcia armii, a więc 60-80 km i więcej;
- rubież wejścia do działania - 15-20 km, a więc mogą to być 2-4 drogi dla dywizji;
- głębokość działania - 200-400 km;
- czas działania - 3-5 dni;
- przeciętne tempo działania 80-100 km na dobę;
- oderwanie się OGM od sił głównych armii po ok. 80 km liczy się od czoła sił głównych OGM do czoła sił głównych armii i uzależnione jest od ugrupowania OGM, a więc jego głębokości;
- możliwość wprowadzenia do działania w końcu pierwszego lub na początku drugiego dnia operacji. Mogą być odstępstwa od tych wskaźników; uzależnione to będzie od systemu obrony nieprzyjaciela i jego pokonania lub przełamania przez pierwsze rzuty operacyjne oraz od stworzenia i zapewnienia takich warunków wejścia do działania OGM, zwłaszcza w pierwszym dniu, aby nie wiązała się ona w przewlekłe walki z nieprzyjacielem.

4. SKŁADU I UGRUPOWANIE OGM ORAZ PRZEZNACZENIE JEGO ELEMENTÓW

Skład organizacyjny OGM armii może być bardzo różny. W każdej jednak sytuacji powinien być taki, który w działaniu grupy zapewni:

- dużą samodzielność i manewrowość;
- dużą siłę uderzeniową i ogniową;
- wysoką żywotność;
- zdolność do wykonywania każdego zadania w głębi obrony nieprzyjaciela;
- autonomię pod względem prowadzenia działań i dowodzenia.

OGM armii może się składać z DPanc lub DZ /rządziej/ wyposażonej w najnowszy sprzęt bojowy i wzmocnionej batalionem powietrzno-desantowym, a także oddziałami lotnictwa wojsk lądowych /do psbej i pstr/. Niekiedy, w zależności od rozwoju sytuacji, w skład OGM armii mogą być włączone dodatkowe ilości artylerii, wojsk OPL, wojsk inżynierskich i chemicznych oraz przydzielona jej określony limit lotnictwa wsparcia, którym dysponuje ona OGM. Na przykład w ówczesnym "WIOSNA" 80" 7A utworzyła OGM w składzie DPanc wzmocnionej: dar, sdał, paplot "OSA", bsap, krozp, pliaż, kompanię miotaczy ognia, odpowiednio przygotowanymi i specjalnie zreorganizowanymi pododdziałami tyłowego i technicznego zabezpieczenia. Do wsparcia działania przewidywano lotnictwo i śmigłowce bojowe, a ponadto planowano na jej korzyść działania śmigłowe desantu taktycznego. Ze względu na charakter zadań i sposoby ich wykonania przez OGM, jej skład powinien być uwolniony od zbędnego "balastu", który by ograniczał manewr i szybkość działania. Dlatego celowym jest niektóre oddziały /pododdziały/ dywizji głównie zabezpieczające reorganizować, a nawet rezygnować z nich nie włączając ich do składu OGM, pozostawiając do dyspozycji przełożonego. Skład OGM armii wywiera bezpośredni wpływ na ugrupowanie bojowe i skład elementów tego ugrupowania.

Ugrupowanie bojowe OGM armii powinno zapewnić:

- realizację celu i zadań w sposób szybki i nieoczekiwany dla npla;
- dużą swobodę manewru i samodzielność działania jego elementów;
- warunki dobrej organizacji i ciągłego utrzymania współdziałania;
- możliwość łatwego i bezkolizyjnego przekształcenia go w ugrupowanie marszowe i przedbojowe;
- użycie go całością sił do odparcia silnych uderzeń npla lub częścią sił do uderzenia na obiekt wcześniej zaplanowany lub pojawiający się nieoczekiwanie;
- w razie konieczności stoczenia bitwy spotkaniowej;
- warunki wykonania marszu - manewru, prowadzenia działań rajdowych i działań nocą;
- małą wrażliwość na uderzenia b.j. npla oraz uderzenia ogniowe;
- należytą osłonę przeciwlotniczą i ubezpieczenie przed grupami rozpoznawczymi przeciwnika;
- dobre warunki ciągłego dowodzenia jego elementami oraz utrzymanie łączności z przełożonym.

Nazwa i skład poszczególnych elementów zgrupowania bojowego mogą być różne. Ogólnie jednak można wyodrębnić:

- pierwszy rzut - w składzie od 2-3 pułków, na bazie, których będą tworzone: tzw. zgrupowania uderzeniowe /2-3/ poprzez przydzielenie im odpowiedniej ilości sił i środków, a więc ich wysokie usamodzielnienie; lub OW o składzie lądowo-powietrznym wysyłane głównie w celu zabezpieczenia wejścia OGM do działania lub opanowania ważnych rejonów, rubieży czy też przyczółków i utrzymanie ich do podjęcia sił głównych OGM.

Zgrupowaniem uderzeniowym przewiduje się głównie zadanie polegające na niszczeniu /obezwładnieniu/ obiektów npla w głębi poprzez nieoczekiwane uderzenia i stosowanie działań rajdowych.

- drugi rzut lub odwód ogólnowojskowy - w składzie 1-2 pułków przewidywane do działania w razie potrzeby, a więc niespodziewanego wykrycia obiektów npla czyli do zadań nieplanowanych. Tworzy się wówczas także zgrupowanie uderzeniowe. Przesuwa się za rodzajami wojsk i tyłami stanowiąc jednocześnie ich ubezpieczenie i ochronę. Częściej sił może przesuwać się przed rodzajami wojsk ubezpieczając ich od czoła. Oprócz tego z sił II rzutu /odwodu/ tworzy się także ubezpieczenie boczne i tylne, ponadto z jego składu organizuje się desant śmigłowiecowy.
- rzut bazowy /na postoju, w rejonach ześrodkowania tzw. rejon bazowy/ - tworzą go rodzaje wojsk i tyły oraz SD. Przesuwa się za pierwszym rzutem z zasady w jego skład wchodzi wszystkie siły i środki rodzajów wojsk i służb, które nie zostały przydzielone zgrupowaniu uderzeniowemu czy też OW. Tak więc rzut bazowy znajduje się w środku ugrupowania bojowego OGM i może obejmować: DGA, Oppano, OZap, OInż, OChem, siły i środki OPL i WBE, SD oraz elementy tyłowe. Znajdują się one w ciągłej gotowości do użycia jeśli będzie wymagać tego sytuacja. Przeznaczenie tych elementów jest identyczne jak w natarciu dywizji. Różnica polega na tym, że nie muszą one być tworzone, a dany rodzaj wojska w całości może być przydzielony do zgrupowań uderzeniowych.
- rzut powietrzny - składa się z oddziałów /pododdziałów/ śmigłowieców bojowych i śmigłowieców transportowych wraz z pododdziałami powietrzno-desantowymi lub pododdziałami z drugiego rzutu przygotowanymi do desantu śmigłowiecowego. Przesuwa się skokami razem z rzutem bazowym od jednego rejonu do drugiego.

Ugrupowanie bojowe tworzy się w rejonie ześrodkowania, który dla OGM armii znajduje się w odległości 50-70 km od rubieży styczności wojsk.

- taktyczny desant śmigłowiec - w początkowej fazie działania OGM siły i środki przeznaczone do taktycznego desantu śmigłowiec znajdują się w rzucie powietrznym /pułk śmigłowców transportowych/ i II rzucie, który wydziela batalion lub kompanię. Szczegółowe przeznaczenie oraz jego organizacja zostanie przedstawione w oddzielnym rozdziale.

5. ORGANIZACJA DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ DCE I SZTAB OGM.

5.1. Wypracowanie decyzji do działania przez dce OGM

Wypracowanie decyzji do jakiegokolwiek działań bojowych przez dce stanowi najważniejsze przedsięwzięcie z zakresu organizacji działań bojowych. Operacyjną grupę manewrową tworzy dca armii wypracowując decyzję do operacji zaczepnej. Zgodnie z przyjętymi zasadami organizacji i planowania działań bojowych w trakcie wypracowania decyzji dywizja przewidziana do działania jako OGM armii otrzymuje zarządzenie przygotowawcze i wytyczne celem przygotowania dywizji do przyszłych działań oraz rozpoczęcia równoległego planowania działań bojowych. Podstawę jednak stanowi zadanie bojowe, w którym oprócz dokładnego zapoznania z zamiarem dcy armii, dca OGM otrzyma:

- skład organizacyjny OGM, w tym środki wzmocnienia;
- cel działania OGM;
- rejon ześrodkowania /wyjściowy/ do działania;
- rubież wejścia do działania, drogi przesunięcia z rejonu ześrodkowania na rubież wejścia do działania;
- przewidywany czas wejścia do działania;
- ogólny kierunek działania, zadanie bliższe i dalsze OGM, oraz głębokość zadania pierwszego dnia działania;
- ilość przydzielonych środków jądrowych oraz siły wsparcia lotniczego;
- zadanie sąsiadów w tym wojsk zabezpieczających wejście dywizji do działania;

- czas gotowości do działania;
- organizację dowodzenia oraz główne zadania współdziałania i zabezpieczenia działań.

Pootrzymaniu zadania rozpoczyna się proces wypracowania decyzji przez dceę i sztab OGM.

Proces wypracowania decyzji przez dceę OGM przedstawiony jest na schemacie nr ...i w zasadzie jest on znany gdyż zawiera te same przedsięwzięcia co przy wypracowaniu decyzji do innych rodzajów działań. Pamiętać jednak trzeba, że w swej treści musi on uwzględniać specyfikę działań OGM oraz położenie dywizji i czas jakim dysponuje dca OGM na wypracowanie decyzji i osiągnięcie gotowości do działania. Te czynniki będą wywierać decydujący wpływ na kolejność i treść pracy dcy OGM podczas wypracowania decyzji.

Analizując otrzymane zadanie dca OGM powinien:

- wyjaśnić cel działania OGM oraz zrozumieć zamiar dcy armii;
- określić miejsce i rolę OGM w osiągnięciu celu operacji zaczepnej i wykonaniu zadania bliższego i dalszego;
- przeprowadzić kalkulacje czasowe na wejście do działania i terminów wykonania poszczególnych zadań;
- ocenić wstępnie kierunek działania oraz przeciwnika na tym kierunku.

Następnie sformułować wstępny zamiar działań, z którym zapozna sztab i podległych dowódców oraz wydać stosowne do tego zamiaru, zarządzenie przygotowawcze oraz wytyczne dla poszczególnych oficerów sztabu celem przygotowania niezbędnych danych do podjęcia decyzji. We wstępnym zamiarze działań dca OGM powinien określić:

- jakimi siłami zabezpieczyć wejście do działania w związku z tym jakiego przeciwnika rozbić na rubieży wejścia, lub jaki manewr wykonać unikając walki;

- sposób ugrupowania OGM na przegrupowanie do rubieży wejścia oraz podczas działania w głębi /ile zgrupowań uderzeniowych na bazie, których pułków/;
- ile i jakich obiektów npla zniszczyć /obezwładnić/ na poszczególnych kierunkach działania w pierwszym dniu oraz w zadaniu bliższym i dalszym;
- na którym kierunku działania skupić główny wysiłek;
- jakie rubieże i rejony opanować w zadaniu bliższym i dalszym.

Następnym bardzo ważnym przedsięwzięciem, składającym się na proces wypracowania decyzji, to ocena sytuacji. Sposób jej prowadzenia uzależniony jest od czasu jakim dysponuje dea OGM na wypracowanie decyzji i przygotowania OGM do działania. Ponieważ jest to praca organizacji działań, a nie prowadzenie działań, w większości przypadków dea OGM będzie wysłuchiwał meldunków poszczególnych szefów wydziałów i rodzajów wojsk i służb. W ocenie sytuacji najbardziej uwidacznia się specyfika działań OGM. Powinna być prowadzona pod kątem przyszłych działań. Najważniejszy jej element to ocena przeciwnika. Właściwa ocena przeciwnika, jego możliwości bojowych, pozwala na rozwinięcie wielu problemów. Jednym z nich to - wybór obiektów przeciwnika do niszczenia /obezwładnienia/ przez OGM w poszczególnych dniach i zadaniach. Podstawę do rozwiązania tego problemu stanowią informacje o przeciwniku posiadane przez sztab OGM, znajomość zasad działania przeciwnika i jego możliwości oraz treść zadania, w którym część obiektów może być narzucona. Realizacja tego problemu winna się odbywać na zasadzie selekcji, uwzględniając rozmieszczenie obiektów w stosunku do kierunku działania OGM oraz priorytet środków napadu jądrowego. Ocenić trzeba przeciwnika będącego w styczności i możliwość jego oddziaływania na wojska OGM; siły i środki ochronno-obronne poszczególnych obiektów oraz ich możliwości przedstawione w drugim rozdziale niniejszego wykładu. Takie możliwości przeciwnika w zakresie

udaremniania działania OGM siłami lotnictwa, b.j. grupami specjalnymi oraz odwodami będącymi w głębi operacyjnej.

Reasumując ocenę przeciwnika dca i sztab OGM powinien oceniać w trzech kierunkach, a więc:

- badającego w styeczności i możliwość jego oddziaływania na OGM głównie podczas jej wejścia do działania;
- obiekty, które będą przedmiotem działania, a więc ich rozmieszczenie, możliwości ochronno-obronne i manewrowe;
- oraz w zakresie możliwości organizacji przeciwdziałania OGM w głębi przy pomocy różnorodnych sił i środków.

Przedstawione zagadnienia powinny się znaleźć w meldunku Szefa Wydziału Rozpoznawczego.

Z pozostałych elementów oceny sytuacji na uwagę zasługuje ocena terenu /kierunków/ działania, gdyż teren będzie w wielu wypadkach decydował o powodzeniu OGM. Teren ocenia się począwszy od rejonu ześrodkowania do zadania dalszego, a więc na całą głębokość otrzymanego zadania. Oceniając teren dca OGM potwierdza lub koryguje wnioski wynikające z uprzednio prowadzonej oceny przeciwnika, wojsk własnych, sąsiadów. Głównie, należy określić jaki wpływ będzie wywierał na:

- przegrupowanie wojsk OGM do rubieży wejścia, a więc jakie można osiągnąć tempo marszu;
- właściwości ochronne oraz maskowanie wojsk OGM głównie podczas działania w głębi;
- rozmieszczenie rzutu bazowego w rejonie bazowym i jego właściwości maskujące;
- sposób działania w głębi, głównie działania rajdowe;
- możliwości pokonywania przeszkód terenowych w głębi, głównie rzek, kompleksów leśnych, gór, bagien i innych.

rozpoznawanie i ocena terenu, przeciwnika

Zasygnalizowane zostały tylko niektóre elementy oceny sytuacji, te które w sposób najpełniejszy oddają specyfikę tej oceny w działaniach OGM. Pozostałe są również prowadzone lecz ich sposób i treść nie odbiega w sposób kategoryczny od oceny prowadzonej podczas wypracowania decyzji do innych działań.

Należy tylko mieć na uwadze to, aby ich ocena była ukierunkowana na uzyskanie odpowiedzi - jaki wpływ one wywierają na działania OGM.

Po dokonaniu oceny sytuacji uwzględniając wnioski z analizy zadania i kalkulację czasu dla OGM formułuje decyzje, którą następnie ogłasza sztabowi i zapoznaje z nią podwładnych doń. Zamiar działań w swej treści i układzie powinien się pokrywać z treścią zamiaru wstępnego lub być zmieniony w takim zakresie, w jakim nasuwa szczegółowa ocena sytuacji. Niemniej niektóre zagadnienia powinny być przedstawione bardziej szczegółowo. Dotyczy to: ugrupowania bojowego i składu poszczególnych jego elementów, nie tylko zgrupowań uderzeniowych ale rzutu powietrznego, bazowego w tym składzie tyłów itp. Drugiego rzutu i odwodu, sił ochrony i ubezpieczenia; szczegółowego podziału sił i środków na poszczególne drogi marszu; jakimi siłami i do jakiego czasu niszczyć poszczególne obiekty i opanowywać nakazane rejony /rubieże/. Zadania bojowe w swej treści powinny uwzględniać specyfikę działań w składzie OGM i obejmować szczegółowo jeden /pierwszy/ dzień działań oraz ogólnie dzień następny. W decyzji mogą one być przedstawione /zameldowane/ w sposób ogólny dla poszczególnych rzutów lub w sposób szczegółowy dla poszczególnych zgrupowań i odwodów. Dla OGM po zameldowaniu decyzji i jej zatwierdzeniu stawia zadania bojowe, kierując się ogólnie przyjętą formą, uwzględniając specyficzną treść wynikającą z charakteru działań bojowych i otrzymanego zadania.

Dla zgrupowań uderzeniowych będących w pierwszym rzucie OGM w zadaniach bojowych podaje się:

- wiadomości o nieprzyjacielu, a w nich ogólny charakter działania; dane o obiektach przeciwnika przewidzianych do zniszczenia, ich stanie i sposobach obrony; rozmieszczenie odwodów i możliwych sposobach ich oddziaływania;
- zamiar wykonania zadania przez OGM i zadania wykonywane na korzyść danego zgrupowania;
- treść zadania, a w nim: środki wzmocnienia, czas wejścia do działania, sposób przegrupowania do rubieży wejścia, kierunek działania, obiekty do zniszczenia, rejon i czas zajęcia po zniszczeniu obiektu, sposób dalszego działania;
- współdziałanie z elementami rozpoznania, innymi zgrupowaniami uderzeniowymi, desantami powietrznymi i siłami głównymi armii. Zadania te mogą być przekazane w formie ustnej na SD OGM, a ponadto obowiązkowo opracowany jest rozkaz bojowy, w którym zawarte jest zadanie każdego elementu ugrupowania bojowego OGM. Treść rozkazu bojowego odzwierciedlana jest na mapie decyzji decy OGM i powinna uwzględniać:
 - rejon wyjściowy i rejon pośrednie /bazowe/ OGM;
 - drogi marszu i rubieże wejścia do działania;
 - obiekty uderzeń /siły i środki przeciwnika/, rubieże zadania bliższego i następnego /mogą to być rejonu ześrodkowania po wykonaniu uderzenia/;
 - główny kierunek działania bojowego OGM oraz poszczególnych zgrupowań uderzeniowych;
 - zadania sił i środków ubezpieczenia i ochrony;
 - rejon wysadzenia desantów taktycznych;

- zadania rzutu powietrznego oraz poszczególnych odwodów;
- niezbędne kalkulacje i elementy współdziałania.

Ponadto wykonywana jest legenda do decyzji dowódcy OGM, której układ nie powinien odbiegać od legendy do natarcia.

Z praktycznego punktu widzenia zastanawia fakt czy nie celowym byłoby opracowanie przez sztab OGM oddzielnego dokumentu tj. "Planu działań bojowych OGM w operacji zaczepnej armii". Dokument - "Decyzja dowódcy OGM" wydaje się być mało wystarczający do kierowania działaniami OGM przez dowódcę i sztab OGM. Plan ten powinien być pomyślany w ten sposób, aby zawierał wszystkie informacje, możliwe do graficznego odzwierciedlenia, a niezbędne w realizacji procesu dowodzenia i współdziałania.^{1/}

5.2. Organizacja współdziałania

Organizacja współdziałania przez dowódcę OGM może być prowadzona różnymi metodami. Zależać to będzie od posiadanego czasu na organizację walki oraz warunków w jakich ona się odbywa. Najczęściej będzie to metoda wytycznych dowódcy OGM prowadzona na stanowisku dowodzenia w obecności wszystkich dowódców oddziałów i samodzielnych pododdziałów oraz szefów rodzajów wojsk i służb sztabu OGM. Przy tej metodzie należy wplatać elementy gry wojennej, stwarzając skomplikowane sytuacje bojowe w głębi operacyjnej. Szczególnie podczas likwidacji obiektów npla przez zgrupowanie uderzeniowe, żądając od dowódców zgrupowań kontrolnych ocen i przewidywań co, do działania npla i reakcji w formie rozwiązań problemów taktycznych /decyzji/. W działaniu OGM armii można wyodrębnić trzy etapy wg

I/ - - - - -
Niezbędne informacje wyszczególnione są w proponowanym "Planie działań bojowych OW o składzie L-P w natarciu DZ" w materiałach na konferencję naukową Nr ew.020412 wyd.GZSB str. 51-53.

których należy organizować współdziałanie, mogą to być:

I etap - przegrupowanie i zabezpieczenie wejścia OGM do działania;

II etap- prowadzenie działań bojowych przez OGM do rubieży zadania bliższego i zajęcie rejonu bazowego;

III etap- prowadzenie działań bojowych do rubieży zadania dalszego oraz zajęcie i utrzymanie rejonu /rubieży/ do czasu podjęcia sił głównych armii.

Organizacja współdziałania powinna być poprzedzona określeniem i sprecyzowaniem, dla uczestniczących, celu w jakim się organizuje na cały okres i poszczególne etapy. W poszczególnych etapach omawiając sposób działania, a więc wykonanie postawionych zadań należy rozpatrzyć i określić:

A. W I etapie:

- kolejność i czas wyjścia z rejonu ześrodkowania poszczególnych elementów ugrupowania bojowego z podziałem na poszczególne drogi marszu, w tym elementów rozpoznawczych, zabezpieczających i ubezpieczeniowo-ochronnych;
- uzyskanie jakiego tempa przegrupowania na poszczególnych odcinkach terenowych i drogach zapewni terminowe osiągnięcie rubieży wejścia do działania przez OGM;
- siły i środki jakimi armia bierze udział w zabezpieczeniu przegrupowania i rozwinięcia na rubieży /rubieżach/ wejścia do działania i w jakim czasie;
- miejsce i rola poszczególnych elementów ugrupowania bojowego OGM podczas przegrupowania i wejścia do działania oraz sposób wykonywania zadania przez poszczególne rodzaje wojsk głównie inżynieryjne, OPL i lotnictwo;
- sposób prowadzenia ubezpieczenia i ochrony głównie rzutu bocznego przez wydzielone siły i środki oraz zgrupowanie uderzeniowe II rzutu podczas przegrupowania i wejścia do działania;

- w jaki sposób dokonać zmian obezwładnionego zgrupowania uderzeniowego pierwszego rzutu na zgrupowanie uderzeniowe drugiego rzutu i w jakim zakresie skorygować zadania bojowe;
- siły i środki OGM biorące udział w zabezpieczeniu wejścia OGM do działania ich czas rozwinięcia na SO /głównie artylerii/ podział zadań i współdziałanie z siłami i środkami armii oraz zadanie wykonywane przez lotnictwo przełożonego i przydzielone OGM;
- jakie przyjąć ugrupowanie przez poszczególne zgrupowania uderzeniowe na rubieży wejścia do działania i jakie siły wydzielić do odbicia npla na rubieży wejścia i w bezpośredniej styczności;
- sposób współdziałania i zakres zabezpieczenia wejścia do działania przez ZT będące w bezpośredniej styczności.

B. W II etapie:

- przyjąć^{is} ugrupowania bojowego przez OGM z podziałem na poszczególne kierunki działań;
- miejsce /obiekt/ czas i siły wydzielone przez armię do wykonania zadań na korzyść OGM i poszczególnych zgrupowań uderzeniowych;
- podział przydzielonego limitu lotnictwa na poszczególne zgrupowania uderzeniowe i sposób jego działania w głębi obrony npla;
- sposób zdobywania wiadomości o przeciwniku w głębi obrony oraz przekazywania i odbierania informacji od elementów rozpoznawczych, sił głównych A, będących już w głębi operacyjnej;
- sposób pokonywania kolejnych rubieży obronnych npla w głębi przez I rzut oraz sposób przemieszczania się rzutu bazowego co do czasu, kierunku i miejsca;
- podejście oraz sposób niszczenia obiektów npla przez zgrupowanie uderzeniowe I rzutu /II rzutu w razie konieczności/ oraz kierunki dalszego działania i rejonów zastrzeżenia po likwidacji obiektów;
- sposób wykorzystania artylerii, środków OPL oraz innych rodzajów wojsk w głębi obrony npla;

- kolejność, czas i miejsce odtwarzania środków materiałowo-technicznego - zabezpieczenia w poszczególnych elementach ugrupowania bojowego. OGM oraz sposób ewakuacji rannych i porażonych do punktów medycznych i szpitali;
- siły, środki i czas opanowania rubieży zadania bliższego OGM oraz zajęcia rejonu bazowego, a także organizacja jego ubezpieczenia i ochrony;
- sygnały współdziałania i rozpoznania lotnictwa oraz OW i OGM innych związków operacyjnych /taktycznych/ w głębi operacyjnej npla.

C. W III etapie:

- przyjęcie ugrupowania bojowego OGM po wykonaniu zadania bliższego;
- kolejność i czas opuszczenia rejonu bazowego oraz wyjście na poszczególne kierunki działania;
- sposób współdziałania ze środkami armii głównie rozpoznaniem, lotnictwem, siłami głównymi i desantami taktycznymi /operacyjnymi/ działającymi na kierunku OGM;
- siły i środki /jakie zgrupowania uderzeniowe/ przeznaczone zostały do niszczenia obiektów npla oraz ochrony rzutu bazowego;
- czas osiągnięcia i wyznaczenia rejonów ześrodkowania i odtwarzania zdolności bojowej poszczególnych zgrupowań uderzeniowych po likwidacji obiektów npla;
- sposób wykorzystania skutków uderzeń broni jądrowej w głębi obrony npla na poszczególne obiekty;
- możliwości wzajemnego współdziałania między zgrupowaniami uderzeniowymi przy wykonywaniu wspólnych zadań oraz z OW wysyłanymi przez ZF sił głównych A;
- rejon /rubież/ planowanego połączenia się sił głównych armii z OGM;

- wzajemne sygnały rozpoznawania i rubieże ich podawania;
- sposób zajęcia rejonu ześrodkowania po wykonaniu zadania dalszego oraz rozmieszczenie w nim poszczególnych oddziałów i pododdziałów
- do jakiego czasu utrzymać rejon /rubież/, jak zorganizować ubezpieczenie ochronę i obronę na wypadek przeciwdziałania przeciwnika;
- sposób zabezpieczenia przez OGM rozwinięcia operacji zaczepnej armii.

Bardzo ważnym przedsięwzięciem organizacji działań bojowych jest rekonesans. Ze względu na to, że rubieże wejścia do działania OGM planowane są w głębi przewaźnie operacyjnej przeciwnika jego przeprowadzenia jest możliwe w zasadzie bezpośrednio przed wyprowadzeniem OGM. Będzie on prowadzony w bardzo trudnych warunkach, a ograniczony czas zmusza do OGM zająć się tylko zasadniczymi problemami i w zasadzie dotyczącymi zgrupowań uderzeniowych stanowiących I rzut OGM. Wcześniej można prowadzić rekonesans tylko dróg marszu.

Kolejną grupę przedsięwzięć procesu organizacyjnego działań OGM stanowią przedsięwzięcia zabezpieczające określone ogólnym mianem bojowego zabezpieczenia działań.

Na system bojowego zabezpieczenia działań wojsk OGM składa się

- rozpoznanie;
- ubezpieczenie, w tym ubezpieczenie bezpośrednie poszczególnych elementów ugrupowania bojowego OGM;
- obrona przed bronią masowego rażenia;
- obrona przeciwlotnicza, w tym obrona przeciwśmigłowa;
- maskowanie;
- zabezpieczenie inżynieryjne i chemiczne;
- walka radioelektroniczna;
- zabezpieczenie hydrometeorologiczne i topograficzne.

Ponadto do systemu tego włącza się obronę przeciwdesantową i przeciwdywersyjną. Te elementy bojowego zabezpieczenia wojsk muszą być powiązane z systemem operacyjnego zabezpieczenia a więc szczebla, który organizuje i wysyła OGM.

Zarówno współdziałanie, jak i bojowe zabezpieczenie działań wojsk OGM nie stanowią aktu jednorazowego w pracy dowódcy i sztabu OGM. Mają one charakter ciągły, rozpoczynają się bowiem bezpośrednio po postawieniu zadań bojowych wojskom i kończą po zrealizowaniu celu działań przez OGM.

6. PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ OGM

Działanie bojowe OGM rozpoczynają się z chwilą podania sygnału do wyjścia z rejonu ześrodkowania i rozpoczęcia przegrupowania. Poprzedzone ono jest wysłaniem elementów rozpoznawczych, inżynierskich i ochronno-regulacyjnych. Najbardziej trudnym i odpowiedzialnym okresem w działaniu OGM jest wejście do bitwy i jej zabezpieczenie, gdyż od tego będzie zależało uzyskanie odpowiedniego tempa działania oraz czasu na przeniknięcie w głąb ugrupowania operacyjnego.

Przegrupowanie do rubieży wejścia odbywa się w ugrupowaniu przyjętym już w rejonie wyjściowym zgodnie z ustalonymi kalkulacjami. Na rubież wejścia najczęściej wysyła się oddział wydzielony, który ma za zadanie opanować ją i zabezpieczyć rozwinięcie i wejście sił głównych OGM do działania. Jeżeli rubież wejścia utrzymują i zabezpieczają ZT będące w styczności z przeciwnikiem to OW może nie być wysyłany lub stawia mu się zadanie przeniknięcia w głąb i niejako "torowanie" kierunku działania OGM do określonej rubieży. OW po wykonaniu tego zadania odtworza zdolność bojową w rejonie

ześrodkowania, a następnie dołącza do grupy stanowiąc drugi rzut lub odwód.

Wprowadzenie do bitwy sił głównych OGM odbywa się w ugrupowaniu przedbojowym, z maksymalną prędkością i w taki sposób, który zapewnia najlepsze warunki wykonania przewidywanych zadań. Bezpośrednio kieruje tym dca i sztab OGM dążąc do jak najszybszego przecięcia sił głównych w głąb.

Podczas wchodzenia do działania, OGM może napotkać zorganizowany opór npla zwłaszcza przeciwpancerny, istnieje bowiem możliwość, że na kierunku wejścia npl przerzuci swoje odwody. Wówczas główny wysiłek OGM powinien być skierowany na niszczenie i zwalczanie sił i środków obrony przeciwpancernej, wykorzystując do tego celu lotnictwo zwłaszcza śmigłowiec przeciwpancerny, środki rakietowe i artylerię. Dążyć należy jednocześnie do wykorzystania luk czy też otwartych skrzydeł i przenikania siłami głównymi w głąb obrony npla, pozostawiając do wiązania jego sił tylko nieliczne swoje siły. Nie wykluczone jest, że równocześnie z wchodzeniem OGM do bitwy może zajść konieczność wysadzenia taktycznego desantu śmigłowiecowego w celu wykonania uderzenia na rejonów stanowisk ogniowych artylerii, zwłaszcza przeznaczonej do strzelania amunicją jądrową do baterii "Iars" i "Mars" oraz paraliżowania manewru siłami i środkami.

Samo rozwijanie i wchodzenie sił głównych OGM będzie się odbywać pod "parasolem" ognia artylerii, lotnictwa i innych środków ogniowych Armii a nawet Frontu, które całkowicie winny zabezpieczyć wejście OGM. Ogień i uderzenie powinny być prowadzone z maksymalnym natężeniem i na jak największą głębokość "wyrąbując korytarz" działania OGM. W ślad za zgrupowaniami uderzeniowymi I rzutu OGM powinny w odstępach ok. 5 km przesuwać się rzut bazowy wspólnie z częścią sił II rzutu pełniąc jednocześnie rolę obronną przed niespodziewanym atakiem nieprzyjaciela. Rodzaje wojsk i służb powinny się przesuwać i przenikać w głąb obrony npla po ściśle wyznaczonych drogach,

w składzie rzutu bazowego i w zasadzie bez uczestnictwa w zabezpieczeniu wejścia sił głównych OGM. Wyjątek mogą stanowić środki obrony przeciwlotniczej przystosowane do prowadzenia ognia w ruchu i śmigłowce bojowe.

Ze względu na charakter obrony przeciwnika niejednokrotnie wynika konieczność pokonywania przez OGM pośrednich lub kolejnych rubieży obronnych, zwłaszcza wtedy, gdy na zaplanowanym kierunku okaże się brak otwartych skrzydeł i luk w ugrupowaniu przeciwnika. Do pokonania tych rubieży w pierwszym rzędzie wysyła się OW o składzie lądowo-powietrzny z zadaniem rozbicia sił i środków npla na kierunku działania OGM włamania w jego rubież obronną i zabezpieczenie częścią sił skrzydeł przenikających sił OGM. Głównymi siłami OW toruje kierunek działania dążąc do uchwycenia kolejnych dogodnych rubieży terenowych zabezpieczając działanie OGM od czoła.

Główne siły OGM przesuwają się za OW najczęściej w kolumnach pułkowych /zgrupowaniami uderzeniowymi/ niekiedy w szykach przedbojowych tak, aby mogły wykonać jednoczesny atak w marszu.

W warunkach działań konwencjonalnych pokonanie rubieży pośrednich npla przez OW może się okazać niemożliwe, wówczas zajdzie konieczność, w wypadku braku możliwości obejścia, użycie do tego celu większości sił OGM. W takiej sytuacji siły główne OGM działają pod osłoną OW. Artyleria będąca w składzie zgrupowań uderzeniowych winna rozwinać się na SO i wspólnie z lotnictwem wykonać krótkie ogniowe uderzenie na rubież obronną przeciwnika. W ślad za ogniowym zgrupowaniem siły główne z marszu pokonują rubież obrony npla i wychodzą na kierunek działania przyjmując ugrupowanie przedbojowe. Do wsparcia sił Głównych OGM celem obczwładania obrony przeciwpancernej może być użyty odwód przeciwpancerny oraz śmigłowce bojowe.

W sytuacji gdy OW udało się włamać w rubież obrony npla, główne siły OGM bezwzględnie wykonują uderzenia, aby wykorzystać uzyskane powodzenie i jak najszybciej rozwinąć je w głąb.

Niezależnie od sytuacji i warunków terenowych siły główne OGM dążą do jak najszybszego pokonania rubieży obronnych, unikając jednocześnie wiązania się w długotrwałe walki. Dlatego też w wielu sytuacjach może okazać się celowe obejście napotkanej rubieży obronnej npla i przenoszenie uderzenia na nowy kierunek.

Użycie całości lub większości sił przez OGM w głębi operacyjnej może być jeszcze wówczas gdy do zwalczania OGM npl wyśle silne odwoły wojsk pancernych lub zmechanizowanych. W rezultacie może dojść do boju spotkaniowego, w którym zaangażowane będą wszystkie siły OGM lub zdecydowana większość. Niejednokrotnie bój spotkaniowy będzie dla OGM decydującym starciem, od którego rezultatów uzależnione zostaną możliwości dalszego działania. Może on wystąpić w głębi operacyjnej jak również zaraz po wejściu do działania. Rozegranie boju spotkaniowego przez OGM powinno się odbywać na zasadach obowiązujących podczas prowadzenia natarcia.

Bój spotkaniowy w działaniach zaczepnych jest najtrudniejszą formą prowadzenia walki tak pod względem organizacyjnym jak i samego przeprowadzenia. W działaniach OGM trudności te potęgują się, poprzez:

- brak ścisłej możliwości współdziałania ze środkami i siłami Armii oraz innych ZT będących w I rzucie operacyjnym z wyjątkiem OGM innych Armii;
- zmniejszone możliwości prowadzenia rozpoznania npla i terenu;
- konieczność wykonywania częścią sił OGM innego typu zadania /niszczenie obiektów npla, działanie OW na uchwycenie rubieży itp/ w tym samym czasie;

- ugrupowanie OGM, które nie jest typowym do boju spotkaniowego, a rzut bazowy znajdujący się w centrum ugrupowania łącznie z tyłami grupy jest bardzo wrażliwym i zbędnym balastem do rozgrania boju spotkaniowego;
- bardzo ograniczony czas na podjęcie decyzji do rozgrania boju spotkaniowego;
- olbrzymie trudności w stworzeniu przewagi nad nplm w odpowiednim czasie i miejscu, zwłaszcza nad tym zgrupowaniem npla, którego rozbicie zapewni osiągnięcie założonego celu.

Dlatego należy dążyć do posiadania głębokiego i wszechstronnego rozpoznania npla i terenu mogącego przekazywać nie tylko suche fakty i informacje lecz uogólnione wnioski i sugestie co pozwoli sztabowi OGM skrócić znacznie czas na wypracowanie decyzji do boju spotkaniowego. Siły i środki OGM będące w składzie zgrupowań uderzeniowych winny być w gotowości do działania również jako OW, którzy z chwilą otrzymania informacji o przegrupowaniu odwodów npla na kierunek działania OGM winien być wysłany do opanowania dogodnej rubieży i zabezpieczenia rozwinięcia sił głównych OGM.

Zabezpieczenie w tym wypadku oznacza utrzymanie opanowanej rubieży, lub wykonywanie uderzeń siłami OW celem rozbicia sił ochrony npla i możliwe dążenie do nawiązania walki z siłami głównymi odwodów npla. Takie działanie pozwoli na przyjęcie przez OGM odpowiedniego ugrupowania bojowego w marszu, rozwinięcie artylerii na SO, wykonanie manewru na dogodny kierunek i wykonanie uderzenia siłami głównymi OGM w skrzydło npla wspólnie z uderzeniami lotnictwa śmigłowców bojowych oraz działaniem odwodu przeciwpancernego. Natychmiast po rozbiciu odwodów npla OGM powinna przejść do działania na zaplanowanym kierunku, wysyłając na czoło siły i środki stanowiące w tym czasie II rzut /ochronę rzutu bazowego/, natomiast

siły i środki biorące udział w boju spotkaniowym odtwarzają zdolność bojową i przechodzą do drugiego rzutu. Jeżeli wszystkie siły braki udział w boju spotkaniowym, OGM ześrodkowuje się w całości, w rejonie organizuje obronę, ochronę i rozpoznanie i przystępuje do odtwarzania zdolności bojowej. Następnie przechodzi do działania na zaplanowanym kierunku.

Do szczególnie ważnych zadań wykonywanych przez OGM należy niszczenie obiektów npla w głębi obrony.

Po wejściu ~~na~~ w ugrupowanie operacyjne przeciwnika ~~de~~ OGM zgrupowaniem uderzeniowym tworzącym I rzut udokładnia zadanie ^{co} do kierunku ich działań obiektów, które należy zniszczyć i czasu dołączenia do kierunku /rejonu/ działania pozostałych sił OGM, lub określa zupełnie nowe zadanie jeżeli w trakcie wchodzenia do działania wystąpiła taka konieczność. Jak już wspomniano najważniejszymi obiektami przeciwnika, które należy niezwłocznie niszczyć po ich wykryciu są środki napadu jądrowego.

Duży wpływ na wybór danego ~~któ~~ obiektu do niszczenia ma jego rozmieszczenie /odległość/ od osi działania sił głównych OGM oraz stopień obezwładnienia bronią jądrową.

Baterie i dywizjony "LANS", "PERSHING" będą niszczone przez zgrupowanie uderzeniowe samodzielnie lub wspólnie ze śmigłowcami bojowymi i desantem taktycznym ze składu OGM. Typowym sposobem ich niszczenia będzie nieoczekiwane uderzenie na poszczególne elementy ugrupowania bojowego. Zgrupowanie uderzeniowe po otrzymaniu zadania, w rejon rozmieszczenia SS LANS, PERSHING wysyła patrole rozpoznawcze a następnie w szybkim tempie wychodzi w rejon działania mając na czołe swojego ugrupowania artylerię, która po osiągnięciu odległości umożliwiającej prowadzenie oelnego ognia rozwija się na SO. Po dokładnym zlokalizowaniu obiektu /SS/ wykonuje się krótką, lecz intensywną nawałę ogniową i na sygnał dowódcy zgrupowania uderzeniowego /~~de~~ pułku/ czołgi /BWP/ wykonują rajd przez SS rakiet, niszcząc je

ogniem armat i dział. W wypadku nie uzyskania zaskoczenia, zgrupowanie uderzeniowe niezwłocznie przechodzi do pościgu, dążąc do zniszczenia wyrzutni w czasie wycofywania się. Po zniszczeniu obiektu zgrupowanie uderzeniowe przechodzi do nowego rejonu celem odtworzenia zdolności bojowej, jeżeli zajdzie taka potrzeba, lub wykonuje kolejne zadanie czy też dołącza do sił głównych OGM. W wypadku wykonania uderzeń jądrowych na te obiekty, ocalałe siły i środki dywizjonów L i P niszczy nie pozwalając wychodzić z rejonów porażenia i odtwarzać zdolność bojową.

Inną grupę ważnych obiektów przeciwnika, które stanowią treść zadań OGM, są stanowiska dowodzenia, węzły łączności i środki walki radioelektronicznej. Najczęściej będą to stanowiska dowodzenia dywizji, korpusu armijnego i grupy armii. Niszczone będą w całości lub tylko wybrane ich elementy, podczas przemarszu jak również w rejonach rozwięcia. Do niszczenia tych obiektów do OGM może przeznaczyć I rzut w całości lub jego część, a więc jedno zgrupowanie uderzeniowe. Ponadto taktyczny desant śmigłowiec, w zależności od tego czyje to jest stanowisko dowodzenia i czy działanie to jest poprzedzone uderzeniami jądrowymi. Niszczenie SD może się odbywać różnymi sposobami lecz najczęściej spotykanym będą działania rajdowe polegające na niespodziewanym ataku siłami i środkami OGM z kilku kierunków na wszystkie elementy SD. Może ono być poprzedzone wysadzeniem taktycznego desantu śmigłowiec, uderzeniami jądrowymi lub lotnictwa, artylerii i śmigłowców bojowych. W tym przypadku bardzo ważną rolę odgrywa dokładne rozpoznanie całego obiektu z ustaleniem rejonów rozmieszczenia jego poszczególnych elementów, skrytych podejść dla zgrupowań uderzeniowych /bojowych/ wyboru momentu uderzenia oraz dokładne określenie sposobu współdziałania pomiędzy zgrupowaniami uderzeniowymi.

Innym sposobem niszczenia SD może być uderzenie wydzielonymi siłami na jednym kierunku i zmuszenie go do zwinięcia i dojścia niszcząc go w zasadzkach i na przygotowanych rubieżach podczas wycofywania. W takim działaniu należy dokładnie ocenić sytuację taktyczno-operacyjną w rejonie działania ze szczególnym uwzględnieniem warunków terenowych i możliwych kierunków wycofania się przeciwnika. Zasadzki należy organizować w powiązaniu z kierunkiem uderzenia wydzielonych sił na obiekt, dążąc do wciągnięcia wszystkich elementów SD w rejon i na kierunki niedogodne dla przeciwnika, a następnie okrążyć i niszczyć je częściami. W sytuacji gdy SD zostało obezwładnione uderzeniami jądrowymi lub lotnictwa, zgrupowanie uderzeniowe niszczy siły i środki ocalałe podczas wychodzenia z rejonów porażenia w nowych rejonach, nie dysponując do odtwarzania zdolności bojowej.

Część zadań OGM zazwyczaj zaplanowane jest na udział w zdobyciu kolejnej przewagi w powietrzu, poprzez niszczenie systemu obrony przeciwlotniczej i opanowywanie lotnisk przeciwnika. Zasadniczymi obiektami systemu OPL dla OGM są środki rakietowe, zwłaszcza dywizjony "HAWK" i "NIKE". Różnice w niszczeniu poszczególnych obiektów przeciwnika polegają w zasadzie na ilości sił i środków wydzielonych do tego celu. Natomiast sposób działania jest podobny i opiera się w większości wypadków na działaniach rajdowych.

Trudnym i specyficznym zadaniem dla OGM będzie opanowywanie lotnisk i niszczenie samolotów i śmigłowców na lotniskach.

Do opanowywania lotnisk należy wyznaczać siły około pułku czołgów lub pułku zmechanizowanego /jedno zgrupowanie uderzeniowe/ oraz taktyczny desant śmigłowcowy w sile do kompanii. Równocześnie winny w nim uczestniczyć lotnictwo i śmigłowce bojowe. Uderzenie na lotnisko musi być wyjątkowo dobrze przygotowane i wykonane przez

zaskoczenie. Opanowywanie lotnisk związane będzie z koniecznością pozostawienia części sił OGM do ich utrzymania, ochrony i obrony do czasu podejścia sił głównych A. Siły te będą niezbędne /jeżeli opanowane lotnisko zostanie przeznaczone dla potrzeb OGM/ w celu uzupełnienia zaopatrzenia materiałowo-technicznego oraz ewakuacji.

Przedstawione działania OGM stanowią tylko część z możliwych przy realizacji przewidywanych dla niej zadań. Każda grupa zadań ma swoją specyfikę działań, jednak wszystkie one zależą będą przede wszystkim od tego jakie siły nieprzyjaciela trzeba zniszczyć, czym opanować i w jakim czasie. Nie bez wpływu będą również umiejętności dowódcze i teoretyczna znajomość przedmiotu.

Działanie OGM armii ma ścisły związek z działaniami taktycznymi desantów śmigłowcowych, które mogą być użyte na kierunku działania OGM. Desanty te mogą być organizowane przez Armię i wówczas przed OGM staje problem nawiązania współdziałania z tym desantem celem wykorzystania jego działań i wspólnym wykonaniem postawionych zadań. Mogą być również organizowane przez sztab OGM i tym problemem zajmujemy się w następnym rozdziale.

VIII. ORGANIZACJA DESANTÓW TAKTYCZNYCH W DZIAŁANIU OGM

Charakter działań OGM w operacji zaczepnej Armii spowodował, że desanty taktyczne będą przez nią stosowane niemalże masowo. Desant taktyczny jest traktowany jako stały element ugrupowania bojowego OGM.

Ze względu na to, że dysponują one dużymi możliwościami manewrowymi /dużą prędkością/ oraz skrytością w pokonywaniu i zdobywaniu terenu przeciwnika, a jednocześnie ze względu na to, że po wylądowaniu pozbawione są wozów bojowych i cięższego sprzętu bojowego zawsze na kierunkach ich wysadzenia powinny być planowane działania OW lub zgrupowań uderzeniowych ze składu OGM.

Analizując zadanie, które będzie realizowała OGM, można przyjmować, że taktyczne desanty śmigłowe celowo będzie planować do:

- wykorzystania skutków uderzeń jądrowych wykonywanych zwłaszcza na obiekty przeciwnika, które stanowią przedmiot działania OGM;
- opanowania i utrzymanie lotnisk do czasu podejścia OW lub zgrupowania uderzeniowego;
- opanowania i utrzymania szczególnie ważnych obiektów taktycznych /rubieży, rejonów/ takich jak przeprawy, przesmyki, węzły dróg itp.;
- udziału wspólnie z I rzutem OGM lub OW ~~na~~ w niszczeniu środków napadu jądrowego, stanowisk dowodzenia i innych obiektów przeciwnika.

Działania desantowe są szczególną formą działań bojowych OGM, obejmują jednak te same fazy działalności co w działaniach zaczepnych DZ, a więc załadowanie desantu do śmigłowców, przerzut do rejonu desantowania, lądowanie i prowadzenie działań bojowych.

Mają one jednak swoją specyfikę podyktowaną tym, że wszystkie fazy działalności odbywają się w zasadzie w głębi operacyjnej przeciwnika, a więc pod jego ciągłym oddziaływaniem ogniowym. Większość zasad określających działanie taktycznego desantu śmigłowego w naturze dywizji pokrywa się z działaniami w ramach OGM.

Planowanie użycia desantów śmigłowych dokonuje sztab OGM, gdyż zasadą jest, że OGM przydziela się pułk śmigłowców transportowych. Środki te pozwalają OGM na organizowanie jednego desantu w sile do bp lub dwóch desantów w sile do wzmocnionej kp każdy.

Organizując desant śmigłowy dowódca OGM zobowiązany jest do:

- wydzielenia niezbędnej ilości sił i środków do jego stworzenia, wzmocnienia i wszechstronnego zabezpieczenia;

- określenia rejonu załadowania i lądowania, trasy przelotu i czasu lądowania;
- rozpoznania rejonu lądowania i przyszłego działania pod względem terenu i nieprzyjaciela;
- postawienia zadania do desantu i sił biorącym udział w wszechstronnym jego zabezpieczeniu;
- zorganizowania współdziałania głównie z siłami OGM działającymi na kierunku lądowania taktycznego desantu śmigłowego;
- zorganizowania łączności dowodzenia i współdziałania.

W zadaniu dla desantu taktycznego desantu OGM powinien określić:

- skład desantu, jego wyposażenie i wzmocnienie;
- wnioski z oceny przeciwnika głównie możliwy charakter jego działań podczas przelotu i po wylądowaniu;
- rejon lądowania i zadanie po wylądowaniu, a więc jakim rejonem /obiektem/ opanować i jakie siły npla zniszczyć, do jakiego czasu utrzymać opanowany rejon i z jakimi siłami OGM połączyć się;
- rejon załadowania desantu, gotowość do startu i sposób przelotu śmigłowców;
- zadania innych rodzajów wojsk wykonywane na korzyść desantu w poszczególnych fazach działania;
- sygnały dowodzenia i współdziałania.

Ponadto desant OGM zobowiązany jest wydać szczegółowe wytyczne do współdziałania i bojowego zabezpieczenia działań głównie na okres działania desantu po wylądowaniu i podchodzenia OW lub zgrupowania uderzeniowego.

W tym rozdziale przedstawione zostały tylko te przedsięwzięcia organizacji desantów taktycznych, które w największym stopniu uwzględniają specyfikę ich działania w ramach OGM, a więc do jakich zadań mogą być planowane i jakiej treści zadania powinien otrzymać desant. Pozostałe przedsięwzięcia strony organizacyjnej i planistycznej w zasadzie nie odbiegają od ogólnie przyjętych w innych dobrze znanych rodzajach działań bojowych.

ZAKOŃCZENIE

W niniejszym wykładzie przedstawione zostały, w sposób bardzo skondensowany, nowe wartości i zmiany w taktycznym działaniu na współczesnym polu walki, które spowodowane zostały obiektywną koniecznością organizowania OGM armii jako nowego elementu ugrupowania operacyjnego. Szczególną uwagę zwrócono na fakt, że głównym przeznaczeniem OGM Armii jest przeniesienie wysiłku działań w głąb ugrupowania operacyjnego i terytorium nieprzyjaciela, otwarcie tam drugiego frontu, pozbawienie przeciwnika możliwości racjonalnego wykorzystania jego potencjału jądrowego oraz umożliwienie siłom głównym Armii osiągnięcia celu operacji przy ich jak najmniejszych stratach własnych. Pamiętać należy, że wejście OGM do bitwy i prowadzenie przez nią działań wymaga nowego, niekonwencjonalnego rozwiązywania problemów kompleksowego porażenia ogniowego; zabezpieczenia operacyjnego i bojowego działań oraz dowodzenia. Te i inne zagadnienia specjalistyczne zostały celowo pominięte w tym wykładzie, gdyż będą one przedmiotem rozważań na zajęciach z innych katedr.

Różnorodność zadań wykonywanych przez OGM w głębi operacyjnej - od pokonywania pośrednich rubieży obronnych, poprzez niszczenie środków napadu jądrowego i punktów dowodzenia do opanowywania lotnisk, lądowisk i urzędzeń logistycznych, zwalczania odwodów i innych - stwarza konieczność dokonywania nieustannych, szybkich, niekiedy wręcz radykalnych zmian taktyki działania. Dlatego zaprezentowane sposoby działania OGM zapewne nie wyczerpują wszystkich lecz dobitnie pokazują, że każde zadanie ma swoją specyfikę, a właściwy wybór takiego lub innego sposobu działania będzie dyktowała konkretna sytuacja bojowa. Sposoby działania muszą być coraz bardziej precyzyjne i wynikać z celów operacyjnych. Dlatego też dowódcy i oficerowie sztabu podczas dokonywania ocen, dowódczo-sztabowego działania oraz rozwiązywania problemów taktycznych powinni, a właściwie muszą myśleć kategoriami operacyjnymi i muszą mieć szczególni

rozwinęta wyobraźnię taktyczną i operacyjną. Wykład ten jest pierwszym krokiem na drodze dalszego doskonalenia, przygotowania i organizowania działań operacyjnej grupy manewrowej, dalsze z nich będą w oczekujących na II roku studiów ćwiczeniach, konferencjach i dyskusjach.

- Wykaz literatury: Nr bibl.
1. Opracowanie GZSB i ASGW - Organizacja i działanie OGM frontu i armii w operacji zaczepnej. 01135
 2. Zeszyt naukowy ASG WP Nr 1/29/ 82 Dodatek. 01295
 3. Materiały na konferencję "Organizacja i prowadzenie działań bojowych przez OW o składzie lądowo-powietrzny" - GZSB 020412
 4. Ppłk Sznajder wykład - "Organizacja i działanie OW i taktycznego desantu śmigłowego w natarciu pułku i dywizji. Pr 804
 5. Wyniki badań z ćwiczeń /wnioski i doświadczenia/ poświęconych organizacji i prowadzeniu działań przez OGM:
 - z ćwiczenia "WIOSNA 80";
 - z ćwiczenia "CZERWIEC 80"; LATO-82;
 - z ćwiczenia szkielecowego ASG WP z III Kursam i PSOS - 80-82r.
 6. Myśl Wojskowa Nr 3 1981r. str. 96-112. 020598.

Wykaz schematów:

- Schemat Nr 1 - Ugrupowanie bojowe dywizjonu "LANCE"**
- Schemat Nr 2 - Ugrupowanie bojowe dywizjonu "PERSHING-1A"**
- Schemat Nr 3 - Elementy SD dywizji /A/**
- Schemat Nr 4 - Treść zadań bojowych OGM armii**
- Schemat Nr 5 - Ugrupowanie bojowe OGM armii.**

Wykonano w 5 egz.

Egz. nr 1 - 5 B.H.025 *fu*
Wyk. mjr MAJ
Druk.E.K. dnia 30.09.82r.
Nr ks.masz.081/KTO

0000

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Bielań Zbiorów Specjalnych

44928

